

נפש סוערת בזמן מלחמה

בשבוע שעבר התקיים בבית הילדים יום עיון מיוחד לרגל צאת הספר "מעון לנפש סוערת". הוא אמנם התעכב לנו קצת עקב המלחמה ואירועי השנה האחרונה, אבל בכל זאת היה מרתק, משמעותי, ולא פחות מזה, מרגש.

"מעון לנפש סוערת" מקבץ מאמרים, רשמים וחוויות מקצועיות מהמעון לנערים של "הרי ירושלים", שפעל לאורך כחמישים שנה, תחילה תחת השם "בית חנה" ובהמשך כ"בית קמפר". הספר מתאר את העבודה הטיפולית במרחב החיים שהתנהלה במעון, במאמרים פרי עטם של חברי וחברות צוות רבים שעבדו בו, ביניהם פסיכולוגים קליניים, עובדות ועובדים סוציאליים, פסיכואנליטיקאים, נשות ואנשי חינוך. מאות נערים שהו במסגרת לאורך חמישים שנותיה, והספר מביא גם את זכרונותיהם.

יום העיון המיוחד התמקד בסוגיות הקשורות בטיפול המוסדי בנערים בסיכון, ובהשלכות המלחמה המתמשכת על הטיפול במתבגרים. מעבר לכך זו היתה הזדמנות למפגש נוסטלגי מרגש של צוות המעון לדורותיו, חלקם כותבי הספר, שהתחילו את דרכם המקצועית כמדריכות ומדריכים במעון, ואשר מעידים כי לתקופת עבודתם במעון היה משקל רב בגיבוש זהותם המקצועית. בין המשתתפים היו נציגים ממסגרות שונות לטיפול ולחינוך בנערים ממקומות רבים בארץ.

יום העיון נפתח בברכות של **נועה הס**, מנכ"לית "הרי ירושלים", ו**ז'ראר פולבר**, המנכ"ל הקודם, שצינו את חשיבותו של המעון שנאלצנו בצער רב לסגור בתקופת הקורונה. **ד"ר ז'אן פיזנטה**, עורך הספר שהיה פסיכולוג במעון, הזכיר שמוסד בית הילדים נפתח בעקבות מלחמה, עבור "ילדי טהרן", פליטי מלחמת העולם השנייה, וגם מעון הנערים נפתח קצת אחרי מלחמת יום הכיפורים, כך שההתמקדות בנושא של "מתבגרים במלחמה" הוא למעשה התמודדות עם ההווה, תוך הסתכלות על העבר.

ד"ר שלמה (מומי) ביינארט, פסיכואנליטיקאי, לשעבר מדריך ופסיכולוג במעון, התמקד בהרצאתו "סערת נפש המטפל" במצבי עצמי רדיקליים כחלק מהעבודה הטיפולית, בכך שעבודה טיפולית עמוקה מחייבת את המטפל לנוע בין מצבי עצמי קיצוניים, ובחוויות העוצמתיות של אנשי הצוות שעבדו במעון, שממחישות את הטיעונים. מומי הציע התבוננות מקצועית מתקדמת לפיה הוא ממליץ להביא את המושג "מצב עצמי" כתחליף למושגי ה"העברה הנגדית" וה"הזדהות ההשלכתית" בסיטואציה הטיפולית בכלל, ומול נערים במצבי קצה בפרט.

בפאנל שכותרתו "טיפול וחינוך – מי בפנימייה, מי במסגרת אמבולטורית?" – בהנחיית **ד"ר ברוך בר-אב**, ראש המסלול לחינוך מבוגרים במכללת דוד ילין ולשעבר מנהל מעון "בית קמפר", דנו המשתתפים - **אבנר הכהן**, פסיכולוג קליני, מדריך ופסיכולוג במעון; **חיים מויאל**, מנהל האגף לחינוך ילדים ונוער בסיכון במשרד החינוך, מדריך ורכז במעון בעבר, מנהל בית ספר במעון; **עידית דורי**, פסיכולוגית קלינית, פסיכואנליטיקאית, בעבר מדריכה במעון "בית חנה" – בסוגיית הטיפול הפנימייתי אל מול השארת הילד בבית ומתן טיפול אמבולטורי, בפדגוגיה טיפולית, ובהשפעת המלחמה והחשיפה לאלימות ואכזריות קשה של העת האחרונה על המתבגרים.

גם הנושאים של מרחבים וירטואלים, ירידת הסמכות ההורית, הקושי העצום של אנשי טיפול והתמיכה ההכרחית הנדרשת עבורם, ועוד נושאים רלוונטיים ביותר לתקופת המלחמה הנוכחית עלו במסגרת הפאנל ויצרו דיון מרתק בהשתתפות הקהל.

יום העיון הסתיים בהצגת מקרה אישי של נער מתבגר במלחמה ע"י **פיני ברגר**, פסיכולוג בבית הילדים ובעבר במעון "בית קמפר", והתדיינות במקרה עם **עידית דורי** וקהל המשתתפים ביום העיון.

מוזמנים לצפות בהרצאות המלאות:

- [דברי ברכה - נועה הס, מנכ"לית "הרי ירושלים"](#)
- [פתיחה - ג'ראר פולבר, מנכ"ל לשעבר "הרי ירושלים"](#)
- ["איך הכל התחיל? -תולדות המעון לנערים בסיכון, תולדות הספר", ד"ר ז'אן פיזנטה](#)
- ["סערת נפש המטפל" -מחשבות על דיסוציאציה בעבודה טיפולית, ד"ר שלמה \(מומי\) ביינארט](#)
- ["טיפול וחינוך-מי בפנימייה, מי במסגרת אמבולטורית?" - פאנל בהנחיית ד"ר ברוך בר-אב, בהשתתפות: אבנר הכהן, חיים מויאל ועידית דורי](#)

לדרכי תרומה אחרות

לתרומה און ליין

